

Küresel risk iştahı karışık bir seyir izliyor

Küresel riskli varlıklara olan talep dün günü düşüşle tamamladı. Uluslararası Para Fonu (IMF) Mali İzleme Raporu'nu yayımladı. Dünya Bankası kredi verme kapasitesini artıracak ve alınan kredileri daha uygun fiyatlı hale getirecek finansal önlemleri duyurdu. Dünya Bankası tarafından yapılan açıklamada, asgari öz kaynak-kredi oranının %19'dan %18'e düşürüldüğü ve 30 milyar dolar daha fazla ek finansman sağlanacağı belirtildi. ABD Merkez Bankası (Fed) Eylül ayı tüketici beklenti anketine göre tüketicilerin 1 yıllık enflasyon beklentisi %3,0'da sabit kalırken, 3 yıllık enflasyon beklentileri %2,5'ten %2,7'ye yükseldi. Euro Bölgesi Ağustos ayı sanayi üretimi verileri ile Almanya Ekim ayı Zew yatırımcı güven endeksi rakamları yayımlandı. ABD 10 yıllık tahvil faizi 4 baz puan düşüşle %4,04, Almanya 10 yıllık tahvil faizi de 5 baz puan gerilemeyle %2,23 seviyesine geldi. Dolar endeksi yatay seyrederken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ortalamada %0,7 değer kaybetti. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedinde %0,9, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksinde de %0,7 düşüş görüldü. Brent tipi ham petrolün varil fiyatında %4,1, Avrupa için referans doğal gaz fiyatında da %1,4 düşüş kaydedildi. Altının ons fiyatı %0,4 yükseldi ve Bitcoin %0,8 artışla 66 bin 462 dolardan kapandı.

Yurtiçinde finansal varlıklara yönelik risk iştahı dün pozitif bir seyir izledi. Hazine ve Maliye bakanlığı (HMB) dün Eylül ayı merkezi yönetim bütçe dengesi verilerini yayımlarken, iki tahvil ve bir kira sertifikası ihracı gerçekleştirdi. TÜİK Ağustos ayı hizmet üretim endeksi rakamlarını açıkladı. Borsa İstanbul gösterge 100 ve 30 endeksleri dün günü %1,9 yükselişle tamamladı. Ülke risk primi ve kısa vadeli TL cinsi tahvil faizlerinde düşüş görüldü. TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında yataya yakın seyretti.

Yeni günde küresel risk iştahı karışık bir seyir izliyor. Japonya Merkez Bankası (BoJ) üyesi Seiji Adachi BoJ'un faiz oranını artırmada kademeli bir yaklaşım benimsemesi

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	-0,3%
Dolar/Meksika Pesosu	1,7%
Dolar/Brezilya Reali	1,0%
Dolar/Güney Afrika Randı	0,4%
İngiliz Sterlini/Dolar	0,1%
Dolar Endeksi	0,0%
Euro/Dolar	-0,2%
Dolar/Japon Yeni	-0,4%
JP Morgan GOÜ Endeksi	-0,7%

MSCI Endeksleri (Dolar bazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	1,8%
MSCI GOÜ Avrupa	0,3%
MSCI Dünya	-0,7%
MSCI Kuzey Amerika	-0,7%
MSCI Asya Pasifik	-0,8%
MSCI GOÜ	-0,9%
MSCI Avrupa	-1,0%
MSCI Latin Amerika	-1,0%

Günlük Değişimler

Dolar/TL	34,17 ▼ -0,3%	BİST 100	8.860 ▲ 1,9%
TR 2Y	42,86 ▼ -10 bp	TR 10Y	29,12 ▬ 0 bp
DXY	103,3 ▬ 0,0%	MSCI Dünya	3.728 ▼ -0,7%
Altın (ons, \$)	2.661 ▲ 0,4%	ABD 10Y	4,04 ▼ -4 bp
Brent (varil, \$)	74,3 ▼ -4,1%	TTF (MWh, €)	39,8 ▼ -1,4%
Bitcoin (\$)	66.462 ▲ 0,8%	Karbon (ton, €)	65,1 ▼ -1,3%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Türkiye	Konut Fiyatları (aylık değişim)	Eylül		%3,6

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

gerektiğini vurguladı. İngiltere Eylül ayı enflasyon verileri yayımlandı. Bugün yurtiçinde Eylül ayı konut fiyat endeksi verileri yayımlanacak.

IMF Mali İzleme Raporu'nda kamu borçluluğa ilişkin uyarı yaptı. Dünya genelinde hükümetlerin borçlarının bu yıl 100 trilyon doları aşacağını belirten IMF 2030 yılında gayri safi yurtiçi hasılaya (GSYH) göre %100'e yaklaşacağı öngörüsünü duyurdu. Borcun artışı durdurmak veya azaltabilmek için planlanandan daha fazla sıkılaşmaya ihtiyaç olduğu uyarısını yaparken, mali alan oluşturmak için uygun bir zaman olduğunu ve bunu yapmayı ötelemenin maliyetli olabileceğini belirtti. Büyüme dostu bir çerçevede mali alanı oluşturmanın ve mali yönetişimi güçlendirmenin kamu maliyesinde sürdürülebilirlik ve finansal istikrar için önemli olduğunu vurguladı.

Euro Bölgesi'nde sanayi üretimi Ağustos'ta beklentilerle uyumlu geldi. Aylık bazda üretim %1,8 artarken, yıllık bazda bir önceki %2,1 daralmadan %0,1 büyümeye geçti.

Almanya yatırımcı güven endeksi (Zew) Ekim'de karışık bir tablo çizdi. Mevcut durum endeksi Eylül'deki -84,5'ten -84,0'a toparlanacağı öngörülerinin aksine -86,9'a geriledi. Gelecek döneme ilişkin beklentiler endeksi ise 3,6'dan 13,1'e çıkarak tahminleri aştı.

İngiltere'de Eylül ayı enflasyonu tahminlerin altında kaldı. Aylık bazda %0,1 artması beklenen tüketici fiyat endeksi (TÜFE) yatay kalırken, yıllık enflasyon %2,2'den %1,7'ye indi. Çekirdek TÜFE yıllık enflasyonu ise %3,6'dan %3,2'ye gerileyerek tahminlerden zayıf geldi.

Merkezi yönetim bütçesi Eylül'de nakit bazlı sonuçlardan daha iyi bir performans sergiledi. Gelirler nakit bazlı gerçekleştirmelerin üzerinde, giderler ise altında kaldı. Eylül'de yıllık bazda gelirler %88,5 artışla 831,6 milyar TL oldu. Faiz dışı giderler yıllık bazda %56,8 artarken, faiz giderleri %110,1 arttı. Böylece toplam giderler %63,4 artışla 932,1 milyar TL olarak gerçekleşti. Eylül'de toplam bütçe açığı 100,5 milyar TL ile nakit bazlı sonucun yarısı kadar gerçekleşti. Faiz dışı dengede ise nakit bazlı gerçekleşmedeki 60,8 milyar TL'lik açığın aksine 48,2 milyar TL fazla oluştu. Böylece hem toplam denge hem de faiz dışı denge geçen yılın aynı ayına göre iyileşen bir performans kaydetmiş oldu. Eylül ayı gerçekleştirmeleri gelir tarafında son iki aydır yavaşlayan vergi gelirlerinin hızlandığını ortaya koydu. Harcamalar tarafında ise Faiz giderleri Eylül'de hızlanırken, faiz dışı kalemlerde ayrışma sürdü.

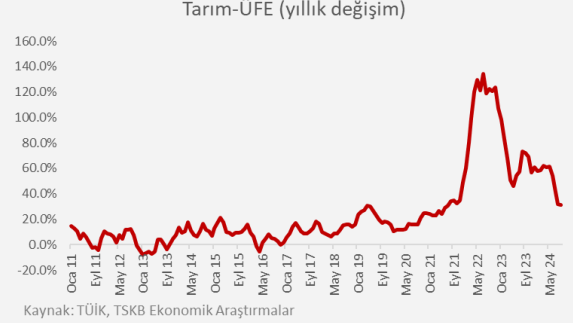
HMB dün iki tahvil ve bir kira sertifikası ihracı gerçekleştirdi. 5 yıl vadeli sabit kupon ödemeli tahvil ihalesinde rekabetçi olmayan teklifler (ROT) dahil toplamda yaklaşık 17,1 milyar TL borçlanılırken, ihalede ortalama yıllık bileşik faiz %34,08 seviyesinde gerçekleşti. 3 yıl vadeli TÜFE'ye endeksli tahvil ihracıyla ROT dahil toplamda 10,1 milyar TL borçlanma gerçekleşirken, ihalede ortalama yıllık reel bileşik faiz %5,14 oldu. HMB dün ayrıca 2 yıl vadeli sabit getirili kira sertifikası ihracıyla 12,5 milyar TL borçlanma gerçekleştirdi.

Hizmet üretim endeksi Ağustos'ta hafif geriledi. Bir önceki aya göre endeks %0,1, yıllık bazda ise %0,2 azaldı. Ulaştırma ve depolama %4,1 ile aylık bazda en sert daralan alt faaliyet kolu olurken, konaklama ve yiyecek hizmetlerinde gerileme %0,2'de sınırlı kaldı. Aylık bazda %14,8 ile gayrimenkul hizmetleri en hızlı artan alt faaliyet kolu olurken, mesleki, bilimsel ve teknik hizmetlerde artış %0,4 olarak gerçekleşti.

Şirket ve Sektör Haberleri

Abu Dabi merkezli yatırım ve holding şirketi ADQ, Bank Audi'nin Türkiye'deki iştiraki Odea Bank'ın sermayesinin %96'nı temsil eden payları satın almak için anlaşmaya vardığını duyurdu. Odeabank'tan KAP'a yapılan açıklamaya göre, anlaşmanın onaylanması için Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) ve Rekabet Kurumu onaylarına başvurulacak.

Tarım ürünleri üretici fiyat endeksi (Tarım-ÜFE) Eylül ayında aylık %2,0 yıllık ise %31,1 artış gösterdi. Yıllık artış seviyesi bir önceki ay %32,1 seviyesinde kaydedilmişti. Alt gruplarda en fazla artış %110,7 ile "Yağlı meyveler", %64,13 ile "Koyun ve keçi" ve %52,4 ile "Tropikal ve subtropikal meyvelerde gözlemlendi".

Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) "Dünya Enerji Görünümü 2024"

raporunu yayımladı. Rapor yenilenebilir enerjinin 2023 yılındaki 560 gigavat yeni kapasitesi ile temiz enerji kaynaklarının enerji sistemine daha hızlı entegre olduğunu belirtiyor. Bununla birlikte enerji dönüşümünün hızında bölgesel farklılıklar olduğuna işaret eden rapor Çin'deki fotovoltaik güneş üretiminin 2030'ların başında ABD'nin 2023 yılındaki toplam elektrik talebini aşmasını bekliyor. IEA enerji sistemlerine olan talebin gelişmekte olan ve yükselen ekonomilerin öncülüğünde hızla arttığını belirtirken, enerji dönüşümündeki ilerleme ile on yılın sonunda küresel ekonominin ilave petrol, doğal gaz veya kömür kullanmadan büyümeye devam edebileceğini vurguluyor. Raporda yeni enerji sistemlerinin kalıcı olabilmesi için enerji arz güvenliği, dayanıklılık ve esneklik öne çıkarken dönüşümün ekonomik faydalarının da paylaşılmasının gerektiğinin altı çiziliyor. Rapor enerji arz güvenliğine yönelik kapsamlı yaklaşımın elektrik sektörünün dönüşümünü ve temiz enerji tedarik zincirlerinin dayanıklılığını kapsayacak şekilde ele alınması gerektiğini işaret ediyor. Bu doğrultuda enerji dönüşümü politikalar ve stratejiler ile hız kazanmış olsa da IEA, 2024 yılında küresel enerji talebinin yarısını temsil eden ülkelerin düzenleyeceği seçimlerin enerji dönüşümü için belirsizlik oluşturduğunu belirtiyor.

Avrupa Birliği (AB) ülkeleri nükleer enerjinin kullanımına ilişkin görüşe destek veriyor. Basında çıkan bir habere göre, AB üyesi ülkeleri nükleer enerjinin de dahil olduğu "düşük emisyonlu teknolojileri" hızlandırma çağrısı yapmaları gerektiği konusunda anlaşılabilir. Aynı habere göre, yapılan toplantılar kapsamında Hollanda ve Fransa hükümetleri nükleer enerjide iş birliğini artırma konusunda bir anlaşma imzaladı.

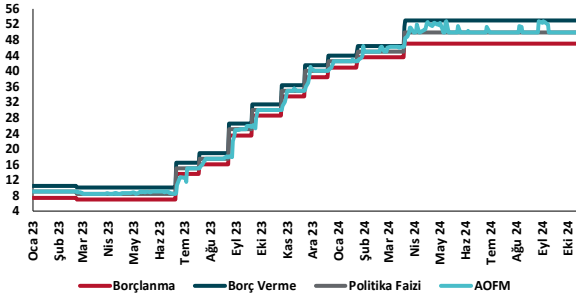
Almanya karbonsuzlaşma sübvansiyonları için 3 milyar dolar ayırdı. 2045'e kadar karbon nötr olmayı hedefleyen ülke cam, kağıt ve kimyanın da aralarında yer aldığı 15 sektöre 15 yıl boyunca sübvansiyon verecek. Sübvansiyonların 17 milyon metrik ton emisyonun önüne geçeceği tahmin ediliyor. 2023 yılında ülkenin CO₂ emisyonları 647 milyon ton seviyesinde kaydedilmişti.

Sahra Çölü'nde 50 yıl aradan sonra ilk sel olayı kaydedildi. Etkilenen bölgelerde yağış miktarı Eylül ayının tamamı için normal yağışın dört katından fazla değerlere ulaştı. Dünya Meteoroloji Örgütü (WMO) Genel Sekreteri Celeste Saulo geçtiğimiz günlerde gerçekleşen basın toplantısında artan sıcaklıkların hidrolojik döngünün bozulmasında ve öngörülemezliğinde oynadığı role dikkat çekti.

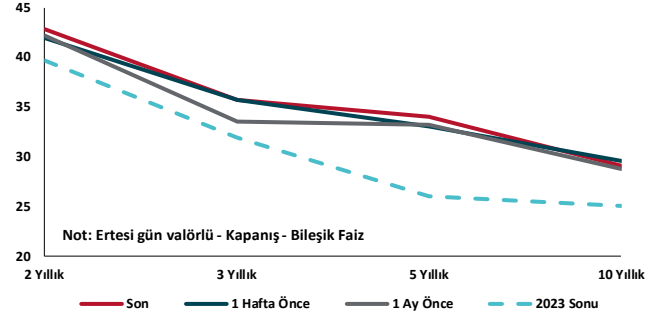
Kalkınma Gündemi

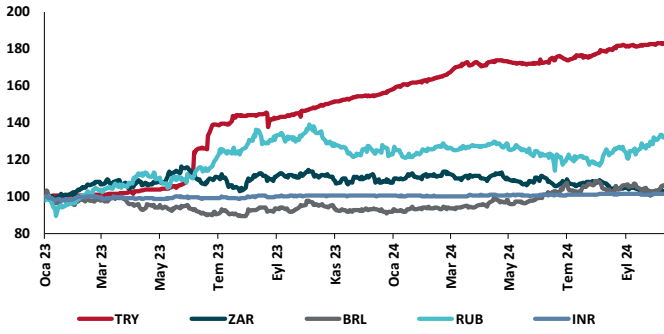
TCMB Faiz Koridoru

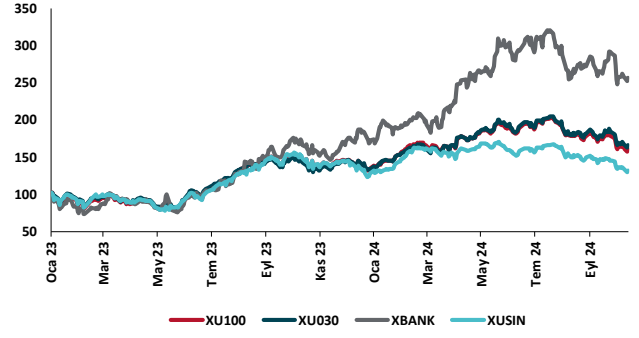
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

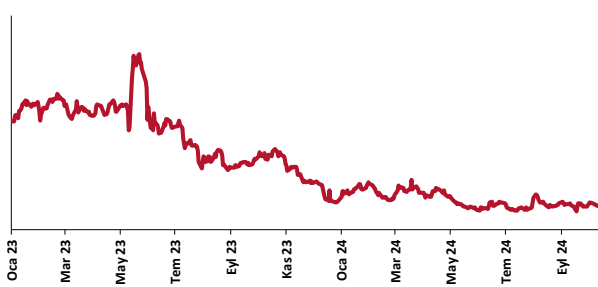
USD/GOÜ Para Birimleri (30/12/2022=100)

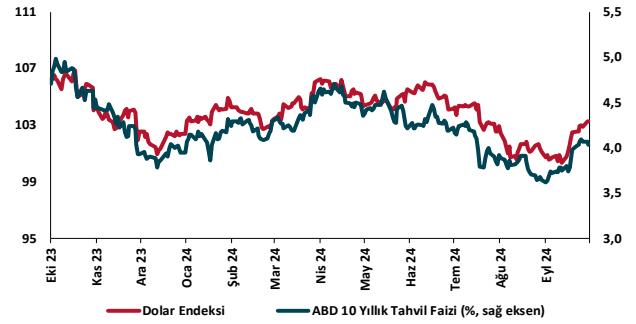
Ulusal Hisse Endeksleri (30/12/2022=100)

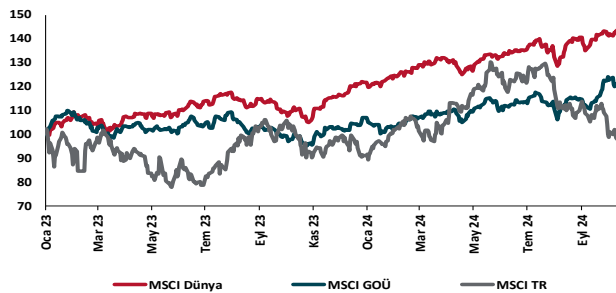
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

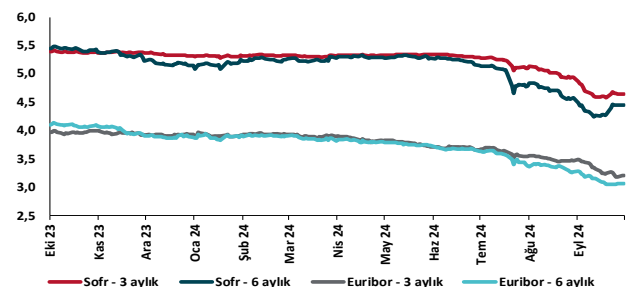
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (30/12/2022=100)

Küresel Gösterge Faizler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2024 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.